

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
(201) 434-0807
УНСоюзу: (201) 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
(212) BArcly 7-4125
УНС: (212) BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 212. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 20-го ЛИСТОПАДА 1973 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, NOVEMBER 20, 1973 No. 212. VOL. LXXX.

КОНҐРЕС СУСТА РЕКОМЕНДУЄ БІЛЬШУ АКТИВНІСТЬ СТУДЕНТСТВА В ГРОМАДСЬКОМУ І ПОЛІТИЧНОМУ ЖИТТІ; ЄВГЕН ІВАНЦІВ ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ СУСТА

Союзівка, Керґонксон, Н. Й. — Євген Іванців, студент четвертого року політичних наук в університеті Джорджтавн у Вашингтоні, очолив нову Управу Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА), обрану 15-им Конґресом цієї крайової студентської організації, який відбувся на цій оселі УНСоюзу минулої п'ятниці, суботи і неділі 16-18 листопада, 1973 р.

У Конґресі, який проходив під знаком 20-ліття СУСТА, взяло участь 48 умандатованих делегатів, які репрезентували 12 студентських громад і клюбів, та понад 120 гостей, переважно молоді, що прибули з так далеко віддалених місцевостей, як Міннесота на заході та Маямі на півдні. В результаті відповідних змін в статуті, які Конґрес одобрив під час другої пленарної сесії в суботу, керівні органи обрано на дворічну каденцію, а Конґреси СУСТА відбуватимуться що два роки. В роках поміж конґресами, Екзекутива скликуватиме конференцію членства із завданням перевіряти працю керівних органів та пропонувати нові проєкти і програми для затвердження Екзекутивою.

У вислідi голосування, яке відбулося в суботу по полудні, Конґрес вибрав управу СУСТА в такому складі: Є. Іванців — голова, Ольга Добуш — містоголова (схід), Андрій Міхняк — містоголова (Захід), Христина Головей — секретар, Віктор Мигаль — скарбник, Ігор Длябога — преса та інформація, Ігор Раковський — фінансові справи, Лев Іваськів — виховно-освітні справи, Оксана Ференц — культурні справи, Ольга Лукіянович — редактор, Олег Данилевич — спеціяльні завдання. Контрольна комісія: Ігор Макух — голова, Василь Дусанівський та Григорій Буйняк — члени. Товариський суд очолила Іня Гікава, а на його членів обрано Віктора Остап'юка та Романа Стельмаха. Листу кандидатів, представлену Номінаційною комісією, яку очолював Борис Мицьо, Конґрес прийняв 42-ма голосами, проти 4-ох голосів та при 4-ох здержавних.

Конґрес, який формально почався в суботу, попередило засідання уступаючої Управи в п'ятницю вечером та спільна зустріч голів поодиноких Громад. Крім обговорення намічених змін в статуті СУСТА та плянів на будуче, які були опісля передискутовані та апробовані Конґресом, студенти заслухали доповіді архітекта Радослава Жука з Монтреалю про потребу збереження і дальшого розвитку українських культурних надбань.

На програму Конґресу складалися звіти членів уступаючої Управи, вибір та звітування верифікаційної, номінаційної та резолюційної комісій, звіти голів Громад, звіт Контрольної комісії, дискусії над звітами, голосування над змінами статуту, уділення абсолюторії уступаючій Управі, вибір нових керівних органів, дискусія та одобрення плянів на будуче і прийняття резолюцій, запропонованих комісією, яку очолював Аскольд Лозинський. В резолюціях головний наголос поставлено на поширення акції в обороні переслідуваних комуністичним режимом українських діячів культури в Україні, ширша та більш інтенсивна участь українського студентства в американському політичному житті та поширення організаційних заходів, особливо серед студентів, які почувають себе українцями, але які через слабе знання української мови не беруть

(Закінчення на стор. 4-ій)

Гарвардський Інститут заповідає чотири стипендії у висоті $5,000 і $10,000 на українські студії

Союзівка, Керґонксон, Н. Й. — Український Науковий Інститут Гарвардського університету та Комітет Українознавчих студій проголосили встановлення двох стипендій по 5,000 дол. кожна для заавансованих студентів, які спеціялізуються в українській мові та дві стипендії по 10,000 дол. для після-докторських студій.

Встановлення цих чотирьох стипендів проголосила Уляна Пасічник на 15-му конґресі Союзу Українських Студентських Товариств Америки, який відбувся на Союзівці в днях 16-18 листопада, 1973 р. Стипендії будуть встановлені вже в академічному 1974-1975 р. Уляна Пасічник, яка є секретаркою Інституту, вітала делеґатів в імені українського Гарварду та подала до відома, що, як і в попередніх трьох роках, літня школа україніки при Гарварді буде функціонувати літом 1974 року. Точніші інформації будуть проголошені заздалегідь в українській пресі.

У 80-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"

ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНС 1973 РОКУ

РАНІШЕ ПРОГОЛОШЕНО	3,408
В ОСТАННІХ ДНЯХ ПРИЄДНАНО	76
РАЗОМ ДОСІ ПРИЄДНАНО НОВИХ ЧЛЕНІВ	3,484

В останніх днях надіслали до Головної Канцелярії аплікації нових членів наступні організатори і секретарі Відділів:

Інж. Ярослав Карпяк (В. 385) — 7 аплікацій нових членів, Михайло Кігічак (В. 240) — 6, Василь Мандзій (В. 8) — 3, Богдан Дейчаківський (В. 233) — 3, Ярослав Щербак (В. 352) — 3, Микола Мартинюк — (В. 406) — 3, Єфим Омельченко (В. 451 і 454) — 3, Ярослав Лебідь (В. 32) — 2, Ольга Оседчук (В. 37) — 2, Михайло Жук (В. 70) — 2, Мирослав Демчук (В. 76) — 2, Марія Гаравус (В. 127) — 2, Іван Лаба (В. 177) — 2, Іван Пригода (В. 200) — 2, мгр Осип Стецура (В. 287) — 2, Марія І. Гнатик (В. 304) — 2, Василь Цюпа (В. 327) — 2, Василь Попович (В. 367) — 2, Йосиф Ярема (В. 372) — 2, Михаїл Семків (В. 379) — 2, Дмитро Попадинець (В. 434) — 2 та інж. Микола Денисюк (В. 487) — 2. По одній аплікації прислали 18 секретарів та організаторів.

Досі в листопаді придбано 126 нових членів.

ВОТЕРҐЕЙТ ТА ОСОБИСТІ СПРАВИ І ВНУТРІШНІ ПРОБЛЕМИ КРАЇНИ БУЛИ ТЕМОЮ ВІДПОВІДЕЙ ПРЕЗИДЕНТА НА ЗАПИТИ РЕДАКТОРІВ

Орляндо, Флорида. — У суботу, 17-го листопада, президент Ніксон виступив перед 400 редакторами американських газет і відповідав на їхні питання щодо Вотерґейту та інших клопотів, які тепер має Білий Дім. Цей виступ Президента був частиною кампанії Білого Дому, яка має на меті доказати, що президент Ніксон не був причетний до Ватерґейтської афери, що не має жадних підстав для його резиґнації, чи для формального обвинувачення його Палатою Репрезентантів, і що він спроможний керувати країною і її політикою, не зважаючи на всі атаки з боку преси та деяких законодавців.

Президент Ричард Ніксон

Під час цього одногодинного виступу перед учасниками конференції американських редакторів, які належать до Організації Завідуючих редакторів Ассошієйтед Пресс, президент Ніксон дав детальні відповіді на понад тузин запитів. Він, наприклад, підтвердив твердження однієї газети з Ровд Айленду, що в 1970-му і1971-му роках він заплатив дуже мінімальні федеральні податки, бо міг відрахувати великі суми за те, що передав Урядові всі документи з часу, коли був віцепрезидентом ЗСА. Президент також заявив, що ніколи не використовував своїх публічних постів для самозбагачення, а „заробив кожний цент".

Президент Ніксон також сказав редакторам, що, на його думку, влом до канцелярії психіятра, який лікував Даніела Еллсберга, був не тільки нелеґальним вчинком, а також безглуздям. Даніел Еллсберг викрав був так звані „Пентаґонські документи" й передав їх пресі.

На питання в справі так званих „неіснуючих" Вотерґейтських магнетофонних записів, Президент відповів, що розмова з його колишнім правним дорадником Джоном Діном із 15-го квітня ц.р. не була записана на магнетофонну стрічку через технічні проблеми, але що він може передати судді Джонові Сіріці запис розмови з Діном із 16-го квітня, зміст якої майже ідентичний до розмови, яка відбулася попереднього дня. Крім того, Президент заявив, що може передати також нотатки, зроблені ним під час розмови з Діном 15-го квітня. Щодо другої розмови, яка не була записана, а саме розмови з колишнім генеральним прокуратором Джоном Мічеллом із 20-го червня 1972-го року, Президент сказав, що Мічелл тоді не подав йому жадних подробиць про влом до головної квартири Демократичної партії 17-го червня, а тільки висловив доса-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Президент Ніксон в справі браку пального

Вашингтон. — У п'ятницю, 16-го листопада, президент Ніксон підписав законопроєкт, який дозволяє конструкцію нафтопроводу через Аляску та назвав це першим кроком до самовистачальности Америки щодо пального, яку, на думку Президента, ЗСА можуть осягнути до 1980-го року. Закон дозволяє конструкцію нафтопроводу з північної частини Аляски, де є великі поклади нафти, до південного портового міста Вальдез. З Вальдезу нафта була б перевезена до рафінерій в Каліфорнії та Ореґоні нафтоналивними суднами. Цей нафтопровід буде закінчений десь у 1977-му, або 1978-му році. Під час підписання цього дозволу на конструкцію нафтопроводу, Президент висловив надію, що з встановленням перемир'я на Близькому Сході арабські країни може знесуть тотальне ембарґо на експорт нафти до Америки, встановлене ними кілька тижнів тому.

Третя залога „Скайлебу" розпочала інтенсивну працю

Гюстон, Тексас. — Космічні інженери повідомили, що третя залога „Скайлебу", яка в п'ятницю, 16-го листопада, долетіла до цієї космічної лябораторії, а день пізніше перейшла з космічного корабля „Аполло" до самого „Скайлебу", розпочала інтенсивну працю, приготовляючись до свого 84-денного перебування в космосі. У неділю, 18-го листопада, астронавти Джералд П. Карр, Вілліям Р. Повґ і Едвард Гібсон перенесли з космічного корабля „Аполло" до „Скайлебу" кількасот фунтів їжі, фільми, магнетофонні стрічки, різні інструменти тощо. Вони також почали ряд експериментів, які повинні виявити вплив безваговости на людський організм. Наприклад, астронавт Гібсон, який є лікарем, брав пробки крови від усіх членів залоги, щоб опісля порівняти ці пробки з пробками, які візьме в кінці 84-денної місії.

Астронавти трохи спізнені з виконанням запляннованої програми, бо в п'ятницю Вілліям Повґ переходив „морську хворобу" та не міг виконувати своїх завдань. Його обов'язки перебрав тоді полковник Карр, командант цієї місії. Але астронавт Повґ тепер вже почувається добре й астронавти стараються надігнати втрачений час.

Австралієць займається перекладами українських поезій

Незабаром появиться на книжковому ринку переклад українських поетів на англійську мову, приготований дійсним приятелем української культури, Р. Моррісоном. Як повідомляє "Вільна Думка" книжка перекладів уже друкується.

Моррісон дуже позитивно висловився про українські громади в Австралії і їхнє зрозуміння до потреби такого видання. Газета відмічує, що надзвичайно приємно, коли талановитий поет австралієць слідкує за українською поезією, цікавиться нею, перекладає і знайомить англомовного читача з українськими поетами, які живуть і працюють на австралійському континенті.

В Греції проголошено воєнний стан

Атени. — Студентські заворушення, що почалися на атенському університеті ще 14 листопада, поширилися на ціле місто і допровадили до кривавих зударів з поліцією та військом. Діставши підтримку з боку лідерів опозиційних грецьких партій, студенти виступали з закликом повалити уряд президента Джорджа Пападопульоса, який у відповідь на ці домагання відновив в Греції воєнний стан 17 листопада. Негайно після проголошення воєнного стану військові частини обсадили стратегічні пункти в Атенах, а одночасно ліквідували студентський спротив на Атенському Технологічному Університеті, де приміщувався центр протиурядової змови. За повідомленнями з Атен, у сутичках з поліцією та військом загинуло дев'ять осіб і декілька сот осіб було поранено. Поліція і військо переводить масові арешти серед студентів і серед членів опозиційних партій. Досі арештовано понад 2 000 осіб. Грецький уряд під проводом прем'єр-міністра Спіроса Маркезініса „однозгідно" апробував розпорядки президента Пападопуляса, інформуючи, що як тільки в країні буде привернений порядок, заповіджені раніше вибори відбудуться. В оцінці президента і уряду, вину за заворушення в Атенах несуть „підривні елементи ніґілістичної меншости". Очевидно, ані през. Пападопульос, ні ним назначений уряд не беруть до уваги того факту, що студентські демонстрації знайшли широку підтримку серед населення столиці, а також з боку опозиційних партій. З поміж відомих політичних лідерів, які висловилися по боці студентів, є колишній грецький прем'єр-міністер Панайотіс Канеллопульос та Джордж Маврос, лідер центрової З'єднаної партії.

Президент Пападопульос призначив ген. Деметріоса Загаріянакоса командуючим збройними силами у боротьбі з заворушеннями. Ген. Загаріянакос опублікував ряд розпорядків, які зобов'язуватимуть на час тривання воєнного стану і на основі яких свобода руху населення буде значно обмежена. Цивільне населення має здати всяку пальну зброю включно з мисливською, радієві апарати тощо. Встановлені також військові трибунали, які судитимуть арештованих і запідозрених в участі в заворушеннях.

Чехо-Словаччина відмовилася підписати договір із Західньою Німеччиною

Бонн. — Заповіджене на 28 листопада підписання договору між Чехо-Словаччиною та Західньою Німеччиною не відбудеться, бо чехословацький уряд в останній хвилині відтягнув своє погодження такий, давніше узгіднений і парафований, договір підписати. За непідтвердженими інформаціями з Праги, на таке рішення чехо-словацького уряду вплинули вимоги східньо-німецького уряду, який не хотів допустити до підписання цього договору, маючи в пляні використати нагоду для своїх заходів можливо якнайбільше применшити західні впливи на терені Західнього Берліну. Як відомо, справу з договором ускладнила вимога з боку західньо-німецького уряду мати право репрезентувати на терені Чехо-Словаччини інтереси Західнього Берліну. Проти цього протестував східньо-німецький уряд і цю вимогу чехи визнали за достаточну причину, щоб відтягнутися від підписання договору. Коли ж у висліді домовлення в Москві між західньо-німецьким міністром закордонних справ Шелем та совєтським міністром закордонних справ Громиком на початку листопада узгіднено цю проблему компромісово, погоджуючися на те, що західньо-берлінські леґальні інституції матимуть право заступати безпосередньо свої інтереси на терені Чехо-Словаччини, Чехо-Словаччина погодилася підписати договір. Тепер майже напередодні підписання договору, коли вже був заповіджений виїзд канцлера Брандта та західньо-німецького міністра закордонних справ до Праги для підписання договору, чехо-словацький уряд поновно відмовився від підписання договору, не з'ясовуючи причини для такого свого рішення.

Косиґін відвідав Білорусь і вручив Білоруській ССР „Орден дружби народів"

Мінськ. — Своєї черги в загальному пляні роздавання Москвою „орденів дружби народів" діждалася також Білорусь, де минулого тижня побував совєтський прем'єр-міністр А. Косиґін. В часі своїх відвідин Косиґін відбув, як інформує „Правда" з 15 листопада, „зустріч з керівниками Білоруської ССР", а також на спеціяльно влаштованому засіданні ЦК КП Білорусі і Верховної ради Білоруської СССР передав цій республіці московський „орден дружби народів". При цій нагоді, очевидно, Косиґін виголосив довшу промову, в якій заторкнув різні аспекти совєтської внутрішньої і зовнішньої політики, а також питання господарських зобов'язань Білорусі щодо СССР, „батьківщини совєтського народу".

ДЕЛЕҐАЦІЯ ДРУГОГО СКВУ У ПРОВІНЦІЙНІЙ ЛЕҐІСТРАТУРІ ОНТАРІО

З нагоди Другого Світового Конґресу Вільних Українців делеґація Конґресу відвідала леґіслятуру Провінції Онтаріо та склала візиту прем'єрові Онтаріо Вілліяму Дж. Дейвісу, який прийняв делеґацію в товаристві міністра Івана Яремка. На фото прем'єр В. Дж. Дейвіс (шостий зліва) біля митрополита УКЦеркви Максима Германюка, а біля нього міністер І. Яремко та теперішній президент СКВУ о. митрат д-р Василь Кушнір.

САХАРОВ ВТРАТИТЬ СОВЄТСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО У ВИПАДКУ ВИЇЗДУ З СССР

Москва. — Справа академіка А. Сахарова не сходить зі сторінок совєтської преси. Її останньо підняла „Літературная газета", дискутуючи з Національною Академією Наук З'єднаних Стейтів, яка виступила в обороні Сахарова, видвигаючи, як арґумент, засаду, що наука не знає державних кордонів і що в інтересі науки повинен зберігатися вільний обмін ідеями. Автор статті в „Літературной газете" совєтський академік І. І. Мінтс твердить, що того роду вимога має облегшити Заходові „купити науковців", які виховалися і вишколилися коштом комуністичного суспільства. За засада „вільної еміґрації", заявляє той же совєтський вчений, тільки послабить науковий потенціял окремих країн і сприятиме поширенню відсталости між окремими країнами. Коли йдеться про „свободу еміґрації" для жидів-совєтських громадян, то в цьому випадку маємо справу з формою „найчистішого націоналізму" і специфічної політики капіталістичних держав, — твердить автор статті. В журналі „Человек і закон" говориться про передумови позбавлення совєтського громадянства, вказуючи на такі причини, як зрада інтересів держави, а також виїзд за кордон без бажання повернутися. В статті цитується випадок з Жоржем Медведєвим, совєтським науковцем-дисидентом, якому відібрано совєтське громадянство після того, як він виїхав до Англії на наукові досліди, одержавши на це згоду совєтського уряду. У цьому ж контексті в статті говориться одночасно про академіка Сахарова, мовляв, совєтські газети і ТАСС одержали тисячі листів і телеграм, в яких совєтські громадяни протестують проти „антигромадської" поведінки Сахарова і проти його заходів, щоб не допустити до відпруження між західніми державами та СССР. В статті стверджується, що своєю політикою Сахаров підважує „престиж і авторитет нашої батьківщини", що вже само по собі вказує на можливі для нього наслідки, коли б він виїхав за кордон. Як відомо, справа виїзду А. Сахарова за кордон є актуальна, бо він має запрошення Принстонського університету. Він хотів би це запрошення прийняти, але боїться, що йому не буде можливий поворот до СССР.

Закликають продовжувати заходи проти признання для СССР статусу упривілейованої держави

Вашингтон. — Комітет для З'єднання Родин на терені СССР, ЗСА і Канади опублікував новий заклик до всіх цих осіб і родин, які мають рідних в СССР, щоб вони поновно писали конґресменам і сенаторам, а в першій мірі конґресменові Вілбурові Мілсові, протестуючи проти пропозицій надання Совєтському Союзові статусу упривілейованої держави у торговельних взаєминах з ЗСА до того часу, поки совєтський уряд не дасть згоди на вільну еміґрацію і не ґарантуватиме збереження основних прав людини в СССР. В повідомленні Комітету звертається увагу на це, що постава виборців грає вирішальну ролю в тому, як буде цей, чи інший конґресмен чи сенатор голосувати. У випадку потреби заінтересовані можуть звертатися безпосередньо до Комітету на адресу: Committee for Reuniting Families within the USSR, USA and Canada, Suite 1219, 1411 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19102.

ЖИДИ В СССР ЗАПОЧАТКУВАЛИ ГОЛОДОВИЙ СТРАЙК

Москва. — Пресове агентство „Ассошієйтед Пресс" з 18 листопада повідомляє, що в чотирьох совєтських містах жиди вийшли на дводенний голодовий страйк на знак протесту проти арештування інженера Александра Фелдмана, який робив заходи щодо еміґрації з СССР до Ізраїля. А. Фелдман проживає на Україні і над ним мав відбутися суд, але несподівано справу відложено без подання реченця чергової розправи. А. Фелдман перебуває в тюрмі.

Генрі Кіссінджер закінчив відвідини Японії та Кореї

Вашингтон. — Дипломатична кругоосвітня поїздка американського державного секретаря Генрі Кіссінджера закінчилася 16 листопада. Повернувшися до Вашингтону, він мав зустріч з президентом Ніксоном, щоб безпосередньо поінформувати його про вислідн поїздки, а відтак відбув наради з представниками великих нафтових концернів, щоб обміркувати з ними запотребування на пальне Японії, що було головним предметом його розмов з японським урядом. Арабська нафтова політика чи не найважче відчувається в Японії, яка одержувала близько 80 відсотків свого запотребування на нафту з Близького Сходу. Тепер постачання арабської нафти зменшилося і може цілком припинитися, якщо Японія не рішиться підтримати арабські держави у їхній боротьбі з Ізраїлем. Коли цього вона не зробить і не дістане нафти, її промисловість знайдеться в кризі, а з цим усе народне господарство. Як інформують політичні коментатори з Токіо, Генрі Кіссінджер не міг запевнити японців, що справи на Близькому Сході наладнаються, а плян Кіссінджера, щоб найперше допровадити на Близькому Сході до замирення, а щойно відтак говорити про постачання нафти — для Японії не сприємливий, бо так довго японське господарство без нафти не зможе проіснувати.

Відвідини Сеулю Кіссінджером мали на меті познайомити південнокорейських лідерів з американськими плянами на Далекому Сході, а в першій мірі на відтинку китайсько - амерзиканських відносин.

ДЕЛЕҐАЦІЯ УССР НА МАНІТОБСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Вінніпеґ. — 22 жовтня ц. р. група офіційних відвідувачів з України мала зустріч з представниками Манітобського університету. В університетському бюлетені подано склад делеґації, в якій культурно - науковий сектор був солідно заступлений, як рівнож подано ряд питань, що їх делеґати з України ставили представникам університету. Найбільш парадоксальним питанням делеґатів з України було питання про програму студій у ділянці... російської історії та літератури. Про стан українських студій на цьому університеті не було відваги запитати.

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Американська політична офензива

Одинадцятиденну поїздку державного секретаря ЗСА Генрі Кіссінджера та його офіційні відвідини в Марокко, Єгипті, Йорданії, Савдійській Арабії, Ірані, Пакістані, Китаю, Японії і, врешті, у Південній Кореї треба зарахувати до цікавої спроби вирішально вплинути на хід політичних подій у світі, які якраз напередодні цієї поїздки набрали загрозливого характеру, зокрема, коли йдеться про події на Близькому Сході. Очевидно, для повноти образу варто нагадати також відвідини Г. Кіссінджера у Москві, які попередили його останню кругосвітню поїздку.

Сьогодні ще важко уточнити, які конкретні успіхи принесли ці поїздки, але вже можна ствердити, що у їх висліді прийшло до замирення на Близькому Сході та до витворення атмосфери, яка дає підстави припускати, що затяжний близькосхідній конфлікт таки пощастить поладнати на взаємовигідній базі для всіх заінтересованих сторін шляхом мирних переговорів. Вже цей один тільки факт, що за спільним столом засіли представники Єгипту та Ізраїля і досягнули преліминарного погодження в деяких питаннях, має, враховуючи специфіку відносин на Близькому Сході, незвичайну вагу. Очевидно, Кіссінджерові не пощастило розв'язати проблеми у всьому її засягу, але перші кроки вже зроблені і не виключене, що мирні переговори таки пічнуться між Ізраїлем та арабськими державами. Це безперечно, уможливить розв'язати похідну, але не менше небезпечну проблему, а саме постачання західніх держав, в тому ЗСА й Японії арабською нафтою. Для нікого чей же не є ніякою таємницею, що арабська нафтова політика себе блискуче виправдала і у висліді мілітарно слабі арабські держави заставили західні потуги прислухатися до їхнього голосу та їхніх вимог.

Про успіх дипломатичної офенсиви Кіссінджера на Близькому Сході заговорили навіть совєтські чинники, признавши, що у висліді виразної і рішучої постави ЗСА вдалося уникнути „конфронтації" між великими державами.

Досягнення Кіссінджера на відтинку Ірану, Пакістану, чи Японії не такого драматичного порядку. Відвідини цих країн мало фактично, не рахуючи тільки Китаю, рутиновий характер і було подумане під кутом передусім затіснення добросусідських взаємин та взаємної інформації на високому рівні. Китайські відвідини принесли дальше поглиблення відпруження між Китаєм та ЗСА і наблизили ці дві країни до встановлення дипломатичних відносин. Це останнє в обличчі американсько-совєтського „відпруження" і в обличчі совєтсько-китайського конфлікту має свою окрему вагу для майбутнього тривалого миру у світі.

Тільки пригадка

Ми ще тільки в половині листопада і на початку нового, осіннього сезону з його багатьома імпрезами та громадськими зобов'язаннями перед і під час різдвяного сезону. Але вже тепер ми повинні пам'ятати про видвигнену на початку цього року та загально громадою і громадськими установами, включно з нашим УККА та СКВУ, схвалену думку про своєчасні заходи для святкувань на найширшу скалю свят Української Незалежности в січні.

Пропозиція була, щоб роковини проголошення державної незалежности і соборности України 22-го січня 1918 і 1919го років святкувати кожного року на найширшу крайову скалю. Наші школи, бюра, крамниці повинні б бути в тому дні закриті, наші люди повинні б — де це тільки можливо — на той день звільнятись з праці, вияснюючи своїм працедавцям, що це є наше велике національне свято, наше Четвертого Липня, а наші установи повинні б завчасу поробити заходи, щоб у якнайбільшій кількості міст і стейтів були проголошені Дні Української Незалежности з відповідними церемоніями та українськими національними прапорами, побіч американських, на урядових будинках та на наших приватних домах чи мешканнях. Як відомо, УККА та його президент проф. Добрянський вже від деякого часу роблять заходи, щоб відповідною конгресовою резолюцією постаратись про те, щоб цей День Української Незалежности кожного року проголошував Президент ЗСА, подібно ,як проголошує Тиждень Поневолених Націй. Ці заходи матимуть дуже поважну і переконливу підтримку та вигляд на успіх, як нам уже в найближчому січні пощастить це свято відзначити на найширше можливу скалю. Перед нами ще два місяці часу, але вони швидко проминуть. Тому і ця тільки пригадка вже тепер.

Мих. Кличний

СОВЄТСЬКІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ „ЧУДА"

(1)

Куритиба. — Два роки підряд Совєтський Союз виказує „чуда" в сільському господарстві. Перше з них було повною катастрофою так званого соціялістичного сільського господарства, коли в 1972-му році кремлівський уряд скуповував у цілому світі, а найбільше в ЗСА, потім в Канаді та Австралії, скільки тільки давалося пшениці, витрачаючи при цьому й чимало золота в готівці. Москва скуповувала не тільки пшеницю, а і взагалі всяку поживу для людей, до картоплі включно. На широку скалю купувала вона тоді і м'ясо та молочні продукти. Придбала заразом також багато й живої великої і середньої худоби (з останньої — найбільше овець), бо, мовляв, усе те „успішно" вивелося в сталінських колгоспах і радгоспах і худоби навіть не лишилося на розплід. Але куплених у „капіталістичних акул" корів, овець тощо, також треба було чимось годувати. Виявилося, що й цього (наприклад, сіна, а то й звичайної трави-„підніжного корму") в сталінських колгоспах та радгоспах не стало. Відтак, колишня „житниця", колишній постачальник харчових продуктів, особливо хліба, мало не половині світу, сама опинилася, за популярним російським виразом, не тільки „на бобах", а ще й гірше, бо й „боби" (квасоля чи горох) в соціялістичному сільському господарстві також перевелися. Через те, для придбаної за кордоном на дальше плекання великої і середньої худоби, довелося СССР терміновим порядком купувати ще й силос, тобто корм для неї. І все це мало місце після того, як Нікіта Хрущов вихвалявся перед „буржуазними" Америкою та Европою, що „через десять років", посилаючись на очікувані ним у близькому майбутньому неймовірно високі врожаї та розвій тваринництва в колгоспах та радгоспах, „ми вас угробимо". Фактично ж вийшло зовсім навпаки: Нікіта Хрущов „угробився" дещо раніше, а рівно через десять років від його обіцянки „угробилося" улюблене ним соціялістичне сільське господарство. І сталося це при володінні московськими б о л ьшевиками Україною, Кубанню, Надволжям, Зеленим Клином — — славнозвісними постійними продуцентами різноманітної поживи в минулому! Одним словом, сталінські колгоспи та радгоспи в 1972-му році знову ж за відомим російським висловом, остаточно „зіграли в скриню". Справді, тоді осталося таке „чудо", над яким варто й потрібно сьогодні докладніше зупинитися, що ми й робимо у продовженні цієї статті.

Поточний, а наступний по 1972-му, рік 1973-ій, за повідомленнями совєтської та західньої преси, в СССР видався досить урожайним. Це, у співставленні з минулим роком, також є „чудом", над яким теж варто й потрібно сьогодні докладніше зупинитися.

Сталінська колективізація — криваве божевілля

За твердженнями Сталіна, в 1933-му році в основному було завершено переведення масової к о л е к тивізації, або ж, за його словами, „соціялістичної перебудови сільського господарства". Про це він говорив на черговому партійному з'їзді, назвавши його „з'їздом переможців". Тоді ж необмежений диктатор вихвалявся приблизно так: „Соціялізм остаточно й безповоротно переміг у нашій країні. Селянин, позбувшись грунту — приватної власности, тим самим позбувся і психічного наставлення багатіти далі, тобто стати поміщиком - капіталістом. Ми дали сільському господарству зовсім новий шлях, ніколи нечуваний і небачений у світі. Ми фактично виграли величезну війну у боротьбі за комунізм". В останньому реченні можна побачити лише натяк на ті звірства й варварства, завдяки яким осягалися так звані „сталінські перемоги", бо, мовляв, раз мала місце війна та ще й величезна, то мусіли бути при тому й жертви, мусіла проллятися кров. Проте, Сталін на „з'їзді переможців", поза загальниковими твердженнями про „боротьбу з клясовими ворогами", про „боротьбу направо й наліво" (з правим та лівим ухилами від генеральної лінії партії), нічого не сказав більше й докладніше, якою ціною здобуто „масове проведення колективізації". Та сьогодні широкий світ про це добре знає.

Справа бо в тому, що маси населення, оті звичайні селяни, особливо в Україні, на Кубані, Дону, Поволжі (нащадки німецьких колоністів) психічно та органічно не сприймали комуністичної догми, отієї колективізації, на чому ще спіткнувся Ленін, організуючи так звані сільськогосподарські комуни, але своєчасно відступив від нездалої ідеї („крок назад") і зробив ставку на культурного, тобто заможнішого господаря.

Сталін не захотів рахуватися з невдалим досвідом Леніна і вирішив, наперекір усьому, примусово провести масову колективізацію, бо, по його думці, без цього „приватник з'їсть комунізм". Тому він вирішив, що буде значно краще, коли станеться навпаки — комунізм з'їсть приватника. Для здійснення цього свого дикунського заміру, кремлівський можновладець змобілізував усю державну, політичну й поліційну машину, якою він розпоряджав і яку вживав згідно з власними бажаннями та лихими задумами, не питаючись нічиєї згоди чи поради. І та спільна, скоординована машина, під управою Сталіна, напередодні масової примусової колективізації, провела такі заходи: 1. Накладання неможливо високих податків на заможних селян, а особливо на так званих „експортників" (тих, що ніби вирощували зерно на експорт); 2. Викинула і виконала гасло „Ліквідація куркуля, як кляси", тобто повного знищення (до фізичного включно) доволі чисельного тоді п р о ш арку сільської людности; 3. Поширила поняття „куркуля" (заможнішого селянина; також на середняка, змінивши цим попередню офіційну партійну настанову „бідняк у союзі з середняком — проти куркуля"; 4. Визначила та встановила нову категорію сільської людности — „підкуркульників", до якої міг потрапити найбідніший селянин, що опирався вступові до колгоспу; 5. Забрала ввесь хліб, усе їстивне у селянства (переважно в Україні і на Кубані), чим викликано штучний голод 1933-го року, коли в Україні загинуло приблизно 7 мільйонів селян. І лише, стероризоване, ожебрачене, вимучене та виголодніле село мусіло приставати до колгоспів, щоб не зазнати злодійського вигублення до останку. Заодно Сталін постинав голови авторитетним особам у партії, Бухаріну та Рикову, які виступали проти швидкого проведення суцільної колективізації сільського господарства, захищаючи погляд „поступового вростання куркуля (кулака) в соціялізм" (попередньо їх обох та їхніх спільників було н а з вано „правими опозиціонерами").

Ясна річ, вихваляючись на „з'їзді переможців" досягнутими комуністичною партією „успіхами" щодо „соціялістичної п е р ебудови" сільського господарства, Сталін промовчав, якою дорогою ціною, якими мільйоновими людськими жертвами те здобуто, бо, думаючи логічно, треба було визнати, що запровадження суцільної колективізації являло собою його протинародне поступовання, вірніше його криваве божевілля, відтак ворогом народу ч. 1 став ніхто інший, а він сам.

(Продовження буде)

М. Гашкевич

МІСТ, ЩО ЛУЧИТЬ ЕВРОПУ Й АЗІЮ

Стара мрія сповнилася 30-го жовтня ц. р., коли континенти Европи й Азії злучилися в Істамбулі (Царгороді) велетенським висячим мостом. Вперше в історії люди можуть проходити або переїздити понад славним на ввесь світ водним шляхом Босфору, який відділяє обі частини Істамбулу та два континенти. Відкриття Босфорського мосту зійшлося з 50-літтям існування турецької республіки. У святі відкриття мосту взяли участь турецькі й закордонні державні мужі.

Міст, запроектований британською фірмою і побудований англійсько - німецькою спілкою, був виконаний впродовж 3 1/2 року. Із прогоном на 3.535 стіп і загальною довжиною 4.990 стіп та якірною стоянкою цей европейсько - азійський міст є найбільший висячий міст в Европі. Його зараховують теж, як четвертий після Верацано Наров мосту в Ню Йорку та Голден - Гейт мосту в Сан Франсіско й Мекінек мосту в Мічигені. Босфорський міст широкий на 82 стопи, а знімається на 164 стопи понад водою, має шість доріг для возів і два тротуари для пішоходів. Сподіваються, що щонайменше 22.000 возів проїздитиме денно. Є це двічі більше, ніж досі проїздило, перевожуваних поромами. Вантажні автомобілі й інші вози, що приїздять із різних сторін Туреччини, як теж із Европи та близького Сходу, мусіли ждати навіть по 48 годин, щоб дістатися на пором і переїхати.

Сподіваються, що Босфорський міст спричиниться до розвитку торгівлі і туристики між Европою і Азією. Турецька торгівля із заграницею, що тепер чимраз краще розвивається завдяки Европейському С п ільному Ринкові, скористає багато з побудованого мосту. Одною з головних причин, що переконала турецький уряд в 1969 році рішитися на збудування мосту, було те, що вантажні авта мусіли так довго вичікувати на пороми, передусім же ті, що везли свіжу городину, овочі й інші сільськогосподарські продукти. Другою причиною була метушня і скупченість Істамбулу, який має три мільйони населення, з якого багато людей живе на азійському побережжі, а працює на европейському. Під мостом на Босфорі повно великих нафтоналивних суден, товарових кораблів і совєтських кораблів, що перепливають на Середземне море.

Турецький уряд стрінувся був із опозицією проти будови мосту, а саме деяких політиків і людей з-поміж лівих. Критики впевняли, що міст стане тягарем для турецької економії. Переконували теж, що краще було б почати роботу з важливішими плянами для розбудови Туреччини. Тепер ті критики затихли, а багато більша частина турків рада з того, що цей проєкт вдалося здійснити. Кошти — 34 мільйони долярів покрив Европейський Інвестиційний Банк позикою на двадцять літ із низьким процентом, яку дали члени Европейської Економічної Спільноти. Знавці кажуть, що оплати за переїзд цим мостом покриють ті кошти скоріше ніж за три роки. Оплата виноситиме від 70 центів до 2.20 дол., відповідно до типу авта й вантажу, що його будуть перевозити.

Багато жителів Істамбулу журилися тим, що міст попсує краєвид Босфору, — що є одним з найкращих місць у світі. Тепер же багато людей є думки, що міст це збільшує красу обрію міста, з якого видніють мошеї, мінарети, куполи і старовинні фортеці.

Коли так тисячі вантажних і особових авт та автобусів мчаться цим новим мостом, турки й чужинці дивляться на них мов очаровані на це здійснення такої прастарої мрії. Бо відколи перський король Дарій коло 500-го року до Христа сказав був збудувати міст на Босфорі, не було досі ніякої сполуки через Босфор за той довгий час. Але було багато мрій, задумів і плянів як би то сполучити ті два континенти.

Іванна Савицька

ІНТЕРВ'Ю З „ПУШЕРОМ"

Високий, худий, молодий мужчина з'явився несподівано на порозі гантерської крамниці й спитав, чи може увійти.

— Будь ласка, заходьте — відповіла я ввічливо, проте, в моєму голосі бриніла нотка неспокою.

Мужчина, що скидався на бродягу, увійшовши, роздивлявся довкола, пильно до всього приглядався і мовчав. Було доволі часу приглянутись і до нього. Рудаве, довгувате волосся, підв'язане над чолом хустиною, давало його силюеті питоменної характерної закраски. Вилиняла сорочка й сині, пошарпані штани ледве трималися на худій, похиленій статурі. Проте, в очах і у виразі цілого обличчя не було нічого підозрілого.

Прибравши маску зовсім спокійної людини, я все таки сподівалася найгіршого й стала поратися у шухляді, шукаючи знаряддя оборони . . .

Мої заходи виявилися зайвими. Бурлака відозвався: — у вас прекрасна церква. Який це стиль і хто збудував таке чудо?

Заслухавши вияснень, подорожній сягнув по карточку, (ікона Божої Матері), пильно до неї придивлявся і став шукати дрібних.

— Не треба платити за листівку, візьміть її так, без грошей, на пам'ятку. Ви здалека? Автом їдете, чи як?

— Автом? Борони Боже! Моє авто ось тут! — і, вказавши очима на свій палець, засміявся сердечним, розкотистим сміхом.

— Скажіть, будь ласка, в чому приємність подорожувати „на палець- — І тут же відповідь: „Емоція, несподіванки, риск, невигоди, клопоти з поліцією, непевність завтрішнього дня, зустрічі з новими людьми, голод, змучення, осягнення наміченої цілі — і, врешті, тріюмфальний поворот до нудних, домашніх люксусів. Та — вибачте, ми незнайомі. Я — Христофер Полк, Берклей, Каліфорнія. Колишній „пушер", з трирічним кримінальним рекордом. А ви хто будете?

— Маргарита Вілліямс, — відповіла я швидко і ми потиснули собі руки. Я чула, як кров підливала мені до чола, а лиця розцвіли півоніями.

Новонажитий знайомий поквапно почав продовжувати:

— Пані Вілліямс! У вас цікава реакція на мою колишню професію. Ви заспокійтесь, це все минуло, безповоротно минуло. Сьогодні я ворог наркотиків, глибоковіруюча людина.

Він сів на ослінчик, все ще тримаючи в руках карточку з іконою Петра Холодного. Я відідхнула.

— Чи можна спитати вас про щось, черпнути відром з криниці вашого життьового досвіду?

— Прошу питайте, я вам до послуг.

— Розкажіть дещо про наркотики і їхній вплив на людину.

— Маруана, — став розказувати „пушер", — це рід дрібного покросного зілля, схожого на тютюн. З нього ви крутите цигарку і, скуривши менш-біль половину, попадаєте у легкий дурман, стаєте обоятною на все, байдужою, іншою зовсім людиною . . .

— Гашиш, — теж рід тютюну. Куряте його у люльці. Один тільки „пак", вводить вас у стан гіпнози, приносить стимул, фантазію, будить емоції, все те, річ ясна, релятивне. Більша, як потрібно ,доза, вбиває волю, робить з людини потвору.

Героїна, коштовний, вбивчий наркотик, шкідливий наліг, руйнує організм, приводить людину до злочину. (Денна порція героїни коштує 300-350 дол.).

Кокаїна — білий, мов цукор, порошок ,теж дорогий і також страшенно шкідливий.

Наркомани, це люди з втраченою життьовою дорогою — життєві невдахи, шукачі невловимого щастя, жадні чогось незвичайного, успіхів слави, величности. Все те у їхній філософії дасться осягнути при допомозі штучного дурману, „подорожей у засвіти", хвилевого емоційного піднесення.

Пані Вілліямс: повірте, прошу! Одна моя подорож „на палець" дає мені більше емоцій, більше вражень і більше стимулу, як десять порцій героїни. Будьте у тому певні.

— Розкажіть, будь ласка, якийсь інтересний припадок із вашої колишньої професії.

— О, ні, не згадуйте — прошу, не треба. Все те минуло, безповоротно минуло, пішло в забуття, у непам'ять. Трагедія відігралася, куртина раз назавжди пішла вниз. Коли хочете, я розкажу вам дещо з одної подорожі „на палець". Добре?

Трапилося це у Тексасі. Мене підхопив на дорозі молодий, розсміяний хлопець, що їхав бравурно новеньким, жовтим „Ягуаром". Кермуючи лівою рукою, правою раз-у-раз сягав по пляшину і пив горілку, мов воду. Авто котилося вихилясами, поверталося в різні боки, катастрофа була неминуча.

— Затримай авто, хочу висісти, — кричав я голосно до п'яного.

— Будь тихо, бо стріляю! Вдвійку вмирати відрадніше . . .

Прямо, над керівницею, висів медальйон Бого-Матері і в неї благав я ратунку.

Перед нами з'явився мотель. П'яний затримав авто і сказав:

— Забирайся до чорта !

(Закінчення на стор. 3-ій)

о. Ігор

УКРАЇНЦІ В ПАПУА НОВІЙ ҐВІНЕЇ

(5)

Відразу після снідання запропонували мені оглянути місію, користаючи з нагоди, що приїхала із Сиднею на візитацію ігуменя австралійських сестер. Ідемо групою.

Тут вперше я побачив лепрозаріюм, тобто шпиталь для прокажених. Про цю недугу часто згадується у св. Євангелії, як жахливу і заразливу. Правда, тепер можна її підлікувати, одначе вона ще дуже страшна для місцевого населення.

Ця лікарня стоїть серед ліска. Заснував її пок. о. Мартин. Будова дерев'яна, цементові підлоги, вузькі коридори ведуть до великих кімнат. Попри вікна дерев'яні причі без матераців, вкриті плетеними з пальмового гілля рогожами, на яких лежать хворі. Ступаємо обережно, бо підлога змита водою з карболем. На причах бачу забандажованих людей. В одних це тільки жахливий початок ,в інших уже немає носів, вух, стіп, пальців . . . Сестра, управителька лікарні, ходить від ліжка до ліжка, щось пояснює нам про хворих, які на нас жалібно дивляться. Ще такого страхіття, такої людської біди я не бачив. Коли ми вийшли з цієї лікарні, я глибоко вдихнув свіже повітря і з повною пошаною стиснув руку тієї сестри-монахині, яка з усміхненим лицем вернулась до своєї праці. Вона і інші все своє життя посвятили тим бідним людям, не зважаючи на небезпеку зарази, на кліматичні умови.

В Айтепі живе шоста з черги українська людина, з якою я маю зустрінутися в своїй подорожі. Це геройка не менша від тої сестри в лікарні прокажених. Це доня п-ва Престашевських з Порт Морсбі, Анна, а тепер сестра Цецілія, медична сестра зі скінченим курсом, так що може в багатьох випадках заступити лікаря. Вона мешкає в монастирі св. Кляри в Айтепі, однак постійно в роз'їздах по островах і місійних станицях, несучи лікарську допомогу головно жінкам і дітям - тубіль ц я м. Вчить, лікує, навчає тубілок усього, з чим пов'язана роля жінки і матері. Покинула Анна світське життя, новіціят скінчила у Брізбені, там же студіювала і відбула практику у шпиталі, а з Брізбену виїхала у Нову Ґвінею. Ось таку повної посвяти людину маю відвідати!

Сестри Цецілії не було вдома. Виїхала своїм автом у недалеке село Мальолі. Радять мені туди поїхати і там заночувати. Дають мені тягарівку, навантажену всяким добром, призначеним для місії.

Наперед їдемо узбережжям моря, оглядаємо місточко Айтепі, а далі в'їджаємо в гірську, повну зелені, околицю. Пнемося в досить високі гори, минаємо потоки, села. Дорога повно калюж після недавнього дощу з тягарівки скидають великі бочки і кладуть їх на воду, тубільці беруть мої валізки і починають переходити на другий бік ріки. Я також у коротких штанах, скидаю сандали і рад-не-рад, мушу брести за ними. Вода рвучка і каміння коле в ноги. Усміхнений хлопчина скидає свої штанята, голісенький лізе у воду та бере мене за руку, інший за другу і так ми поволі перейшли ріку. Віддихаю з полегшею. На другім березі чека в дорожній віз із трактором. На віз ставлять бочки, і ми готові в дорогу. Трактор веде тубілець, який злегка до мене усміхається. Він у коротких штанах, а у його кучерявім волоссю заткане жовте пір'я з якогось птаха.

Оселя над самим морем. Це старе німецьке селище з великою, солідно збудованою священичою хатою, монастирем, кладовищем, хатами тубільців. Священик повідомлений про мій приїзд через радіо з централі вітає мене. Сестри Цецілії ще нема, вона зайнята десь у селі, буде після обіду. Гостинність сестер і священика справді дуже щира, вони всі австралійці. Коло монастиря є мала лікарня. Якраз, коли я її оглядав, тубілка привела свого малого синка, і сестра намащує задню частину дитини, де ятрить велика рана ,може й початок прокази.

Нарешті у білій медичній уніформі приходить сестра Цецілія, молода, середнього росту, під її ясними очима познаки утоми. Казала мені, що мала понад 70 матерей-пацієнток. Приношу їй привіт від батьків. При холодному напої почалася щира розмова. Але монастирське життя має свої гострі приписи, і тому вдруге я міг зустрітися зі сестрою Цецілією аж увечері. Тоді вона дещо розкрила своє серце переді мною, священиком, і просила переказати батькам, що здорова, щаслива у своєму покликанні і відчуває велику радість що несе поміч бідним людям. З глибокою пошаною дивився я на сестру Цецілію.

На другий день раненько я правив св. Літургію в церкві для сестер, і Цецілія читала Апостола. Всі сестри прийняли з моїх рук св. Причастя. Після сніданку Цецілія знову пішла зі своєю медичною торбою лікувати тубільців, а я пішов оглядати береги моря і збирати мушлі.

По обіді вертаємося до Айтепі разом зі сестрою Цецілією. Воно вправно веде автом, знає кожну хату при дорозі, розповідає про звичаї та обичаї місцевих людей. По дорозі вступаємо в Айтепі до шпиталю, де хворі радіють відвідинами сестри. Нарешті ми перед палатою Владики, попрощались, і я більше сестри Цецілії не бачив. Відвезли мене до монастиря на горбку, де я мав кімнату.

На другий день в монастирській церкві правлю Службу Божу, снідаю і покидаю Айтепі. Перед виїздом вручають мені два пакуночки від сестри Цецілії: один для матері, другий для мене з прегарною збіркою мушлів.

ВІВАК

Столиця дистрикту Нової Ґвінеї, Східній Сіпік, лежить від Айтепі за яких 100 миль на південний схід, над самим морем. Неначе три великі пальці суходолу врізуються в море: на одним австралійська військово-воєнна база, на другім велика лікарня, а на третім містечко Вівак. Летовище перед цими трьома „пальцями", так що, коли їдете до католицької місії, то їдете попри море. Місія поза містом на підгір'ї, в дуже гарній околиці.

У Віваку живе Юрій Багайлюк, син наших парафіян Якова і Оксани Багайлюків з Брізбену, колишній вівтарний дружинник. Працює він тут у державнім банку урядовцем. Знає, що я тут буду. Він — сьома українська людина, про яку я знаю в ПНГ.

Місія у Віваку — це багато загосподарена, давня німецька станиця. За яких чверть милі від неї побудована величезна катедра, далі площа, великі забудовання для священиків-місіонерів, площа і хідник і ще одна велика будівля з численними кімнатами для місіонерів, братів, гостей, рекреаційні залі тощо. В тій третій частині місії одержав я велику кімнату побіч розвагової залі. Все таке прямолінійне, що коли двері катедри відчинені, то стоячи на коридорі третього будинку увечері, можна бачити червоне вічне світло на кивоті. Надзвичайне! Тільки німці змогли щось таке видумати. Крім тих всіх будинків, є ще інші забудування: мала „палата Владики, канцелярії, школи, дім для старих місіонерів, лікарня. Трохи далі летунський місійний майдан. Майже всі священики є летунами, включно з Владикою, якого через це й прозвали „літаючим єпископом".

На летовище по мене виїхав автом не тільки о. ректор, але також на своїм мотоциклі і мій „малий" (він вищий від мене) Юрій. Сердечно вітаємося. Владики немає, не повернувся з єпископських нарад в Порт Морсбі, однак має повернутися ще перед моїм відїздом. Крім о. настоятеля, мною піклується особиста секретарка Владики.

(Продовження буде).

Колюмбійський університет одержав $1,400,000 на російські студії

Ню Йорк. — Колюмбійський університет окремим пресовим повідомленням інформує про передачу йому на російські студії фундації покійного Бориса Бахматєффа, колишнього російського амбасадора в ЗСА, в сумі 1,400,000.00 долярів. Повідомляючи про передачу цих фондів в неділю, 18-го листопада, Колюмбійський університет ствердив, що передана сума становить майже цілість заінкорпорованої Гуманістичної Фундації, яку створив д-р Б. Бахматєфф в 1936-му році. В повідомленні сказано, що університет використає ці фонди на заавансовані російські студії, включно із створенням катедри (професури) та підтримкою архіву російської літератури імени Бахматєффа. Університет зразу ж повідомив і про призначення д-ра Марка Расффа на першого професора катедри російських студій в Колюмбії.

Д-р Борис Бахматєфф був російським амбасадором в ЗСА за часів Тимчасового уряду Александра Керенського в 1917-му році. Народившись в Тіфлісі на Кавказі в 1880-му році, він здобув докторат інженерії в Політехнічному Інституті в Петербурзі і опісля репутацію міжнародного авторитету в гідравліці, контролі повеней та штучному наводнюванні. Вперше був в Америці в 1904-му році із студійною російською місією та приїхав знову в 1915-му році як член урядового російського комітету для закупу воєнних індустріяльних продуктів. В 1917-му році, після упадку царату, був найменований Керенським російським амбасадором, мавши тоді 37 років. На тому пості він, при підтримці американського уряду, залишився до 1922-го року, в якому признав перемогу большевиків та проголосив себе амбасадором без країни. Наступного, 1923-го року, він, мавши до розпорядження тільки незначні фонди, створив Лайон Меч компанію та став її директором. Незабаром сильно заанґажувався в різних індустріях, зокрема гідравлічних. В 1935-му році був найменований професором цивільної інженерії в Колюмбійському університеті, з якого відійшов на емеритуру коротко перед його смертю в 1951-му році.

Новонайменований професор російських студій в Колюмбії д-р Марк Расфф є випускником Гарварду та має міжнародну репутацію знавця історії російської культури і літератури 18 і 19 століть.

Успіхи нашої молоді

ДОКТОР ПРАВНИЧИХ НАУК, ДЖОЕН ПАШЕН-ПТАСІНСЬКА

Джоен Пашен - Птасінська, внучка Томи й Іванни Подолів і дочка Вілліяма та Ярослави Пашенів, здобула на Кентському коледжі в Чикаго диплом д-ра прав.

Джоен Пашен-Птасінська

Під час студій на цьому ж університеті, завдяки своїм успіхам, вона була на Дінс Листі, обрано її до Бар Рев'ю і ввесь час протягом студій вона одержувала різні почесті і відзначення. У червні 1970 р., на Лойоля університеті їй надано титул бакаляра мистецтва. У цьому ж часі вона активно працювала в Українському Студентському Клюбі і співала в хорі при українській католицькій церкві св. Иосифа. У 1967 р. вона одержала від УНСоюзу стипендію в сумі 500 долярів. Цього ж самого літа вона працювала в крамниці на Союзівці.

Сьогодні Джоен Пашен-Птасінська відбуває практику у фірмі Барнард і Барнард в Чикаго.

Докторантка є членом 125-го Відділу УНСоюзу, де її мати сповняє функцію секретарки.

ПРИСУДЖЕННЯ ПРЕМІЙ В СССР

„Література Україна" з 9 листопада 1973 р. повідомляє про призначення премій в ділянці літератури, мистецтва й архітектури в СССР на 1973 рік. Всі премії присуджено культурним діячам і мистцям РСФСР (Російської Совєтської Федеративної Соціялістичної Республіки), Узбецької ССР, Башкирської АССР, Білоруської ССР (одну) та Казахської ССР. Українській ССР не присуджено ні однієї премії, хоча це друга по величині складова республіка СССР. Постанову про присудження премій підписали Л. Брежнєв і О. Косигін.

„КОНСТРУКТИВНІ" ПРОПОЗИЦІЇ

Організація Об'єднаних Націй для справ освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) скликала була в Парижі надзвичайну сесію для розв'язки фінансового становища цієї установи. Як відомо, не тільки Об'єднані Нації, але також ЮНЕСКО переживають фінансову кризу у зв'язку з тим, що не всі країни виплачують свої зобов'язання, наложені на них правильником ОН. До тих паразитних держав світу належить в першу чергу СССР і його сателіти та ряд інших т. зв. „соціялістичних" країн, які політично піддержують позиції Москви на форум ОН.

В Конференції ЮНЕСКО від "республіки" УССР виступав з "конструктивними пропозиціями" Ю.М. Кочубей. Він наперше "відмахнувся" від вини заявляючи, що "соціялістичні країни не несуть ніякої відповідальності за нинішній дефіцит бюджету ЮНЕСКО, який, мовляв, постав в наслідку кризи валютної системи капіталістичних країн світу і, насамперед, девальвації американського доляра."

НА СУХОМУ ПАЙКУ

"Наші діти вчаться в Тибільцівській початковій школі. У попередні роки учнів цієї школи харчували двічі на день, і ми були задоволені, спокійні за дітей. А цього року їдальня в школі чомусь не працює. Звичайно, школярі не бувають голодними — кожен бере щось із собою з дому. Але ж сухий, як то кажуть, пайок — де не гаряча страва.

В чім же річ? У школі кивають на нерозпорядливість районного відділу народної освіти, там у свою чергу — на райспоживспілку. А їдальня, як і раніш, не працює."

„Радянська Україна" ч. 250 — 1973).

ІНТЕРВ'Ю З „ПУШЕРОМ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

(Закінчення зі стор. 2-ої)

злам шию. Мені боягузів не треба.

Я висів, а він, рвонувши з шаленою швидкістю, погнався безлюдним гайвеєм.

Десять хвилин опісля його привезла поліція безпритомного. Він згинув, розбившись у зударі.

Пригода в Тексасі — безцінна. Я відродився людиною. Я ожив. Мене врятувала молитва.

Христофер Полк, син батьків мільйонерів, студент Каліфорнійського коледжу, підхопив своє „ліжко", звинене в зелений валок, попрощав мене усміхом і сказав:

— Бувайте здорові, мене чекає дорога, треба йти.

Я докинула: — Зараз обідова пора, ви голодний, чи приймете маленьку підмогу на скромний, в ресторані, полуденок?

Бродяга гейби відмовлявся, та вдячний погляд говорив — дякую. Він додав: — Тут, у записнику багато цікавих імен. Тут теж запишу зустріч з пані Маргаритою Вілліямс.

Христофер Полк подався травами в напрямі до гайвею. Палило сонце, стояла полуднева спека.

Вже перше авто, що під'їхало, взяло бродягу „на палець".

Щасливий (на свій лад) мандрівник попрощав мене помахом руки й помчав назустріч новим, несподіваним пригодам.

Родинне свято

Монтреаль. — У суботу, 23-го червня ц. р., тут відбувся 25-літній ювілей супружого життя Ігоря і Лесі Мельників у їх власному домі. Зійшлися їхня родина, куми і знайомі. Святом проводив Михайло Бабяк. Їхні діти, Андрій і Ліда склали подяку і побажали їм многая літа. Святом займались п-во Петрунці і п-во Фабаки. Гості склали дар на пресу.

ГОЛОВНА РАДА
НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ ім. ШЕВЧЕНКА
і
УПРАВА НАУКОВОГО
ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА

у великому смутку повідомляють Членство і Прихильників української вільної науки, що 15-го листопада 1973 року відійшов у Вічність на 75-му році життя

сл. п. проф. д-р
ПАНТЕЛЕЙМОН КОВАЛІВ

дійсний член НТШ, заст. директора Філологічної Секції НТШ, голова Мовознавчої Комісії НТШ, визначний спеціяліст українського, слов'янського і порівняльного мовознавства, проф. Українського Вільного Університету, проф. і ректор Богословської Академії УАПЦ в Мюнхені, проф. УТІЦ, б. доцент Київського Університету і Педагогічного Інституту, б. голова Осередку НТШ у Вашінгтоні, один з редакторів видань НТШ в ЗСА і автор численних визначних наукових праць з ділянок української мови, історії української мови, зокрема української літературної мови, з галузі порівняльних студій східньослов'янських мов та праць на теологічні теми.

ПАНАХИДИ в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку відбулися в суботу, 17-го листопада і в неділю, 18-го листопада 1973 р., в годині 4-ій по пол.

ПОХОРОН — в понеділок, 19-го листопада 1973 р. о год. 9-ій ранку з церкви св. Андрія в Джамейці, Н. Й. на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленим у тяжкому горю Дружині і Синові з Ріднею — складаємо щирі слова співчуття.

Товариство Прихильників УНР в Боффало, Н. Й.

ділиться з Українським Громадянством сумною вісткою про те, що дня 11-го листопада 1973 року відійшов у Вічність довголітній член Т-ва, бувший Голова та кількократний член Управи

св. п.
Д-р ВАСИЛЬ ДМИТРІЮК

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА ТОВАРИСТВА

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
СЕСТРИ І ТЕТИ

бл. п.
МАРІЇ КЕНІШ

б. управительки школи ім. короля Данила у Львові і учительки музики в Торонто, Канада, буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в НЮ ЙОРКУ — в Церкві СВ. ЮРА, в ЧЕТВЕР, 22 ЛИСТОПАДА 1973 р. о год. 6:30 ранку;
в ТОРОНТІ, Канада — в Церкві СВ. О. МИКОЛАЯ при Белвудс і Квін вул.

Просимо про молитви.

РОДИНА

ПОДЯКА

Дня 17-го серпня ц. р. з Волі Всевишнього відійшла у Вічність наша Найдорожча МАТУСЯ і БАБУНЯ

бл. п. Францішка з Кравчуків
ЮРКЕВИЧ

Цією дорогою складаємо нашу найсердечнішу подяку Рідним, Приятелям і Знайомим, що в хвилині великого горя спішили зі словами співчуття, потіхи та жертвували на Служби Божі і на Фонд „Церква в Потребі".

На Фонд Блаженнішого Кир Йосифа 1-го зложили:

50.00 дол. — мгр. Володимир і Ірина Біловуси, Ярослав і Ольга Гембатюки;
30.00 дол. — Антін і Антося Кравчуки;
20.00 дол. — Стефан і Анна Біловуси, Ярослав і Анна Біловуси, д-р Стефан і Стефанія Ворохи, д-р Марія і мгр. Мирослав Кознарські, Михась і Ольга Косаревичі;
15.00 дол. — інж. Нестор і Марта Базарки, Володимир і Поля Кащі;
10.00 дол. — Микола і Ліда Бульби, інж. Роман і Ірена Вергуни, інж. Константин і Наталя Гурани, Володимир і Дозя Коверки, мгр. Ярослава Кравчук, Михайло і Марія Криканівські, Анна Маньовська, Мирон і Евгенія Масловські, інж. Іван і Наталка Олексини;
5.00 дол. — Іван і Анна Боднарі, інж. Володимир і Люба Делькевичі.

Разом 300.00 дол., які вислано на руки Блаженнішого Кир Йосифа 1-го.

ДОНЬКИ з РОДИНАМИ

Ділимося сумною вісткою, що 16-го листопада 1973 р. відійшла у Вічність наша Найдорожча МАМА і БАБЦЯ

бл. п.
СЕРАФИМА БИХ

вдова по д-рові Миколі Бихові, адвокатові в Станиславові, замученого в совєтських концтаборах.

ПАНАХИДИ відбулися в неділю, 18-го листопада, о год. 3-ій по пол. і в понеділок, 19-го листопада 1973 р. о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН відбудеться у вівторок, 20-го листопада 1973 р. о год. 8:30 ранку, з похоронного заведення McNerney Burnadz, 871 Lakeview Avenue, Clifton, N.J. на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

син — д-р МИРОСЛАВ з дружиною НІНОЮ
внуки — ЛЯРИСА і БОРИС

Замість квітів на могилу, просимо складати на Фонд Кардинала Блаженнішого Кир Йосифа Сліпого.

У глибокій скорботі сповіщаємо Рідню, Приятелів і Знайомих, що в неділю, 18-го листопада 1973 року, після довгої і тяжкої недуги, відійшов від нас у Вічність наш Дорогий і Незабутній МУЖ, БАТЬКО й ДІДУСЬ

бл. п.
ПАНТЕЛЕЙМОН ВЕРЕМЧУК

народжений 4-го квітня 1892 року,
кол. учитель й управитель шкіл на Волині.

Похоронні обряди відбудуться:

ПАРАСТАС — у вівторок, 20-го листопада 1973 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Di Pardo, 75 Harris Avenue, Woonsocket, R.I.

ПОХОРОН в середу, 21-го листопада 1973 р. о год. 9-ій ранку з української православної церкви св. Михаїла у Вунсакет на Український Православний Цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Дружина — ВАСИЛИНА
дочка — НІНА з чоловіком д-ром ЯРОСЛАВОМ КОРОПЕЄМ, Лінкольн, Р. Ай.

Сини: д-р ОФИМ ВЕРЕМЧУК з дружиною ОРИСЕЮ, Вунсакет, Р. Ай.
д-р АРКАДІЙ ВЕРЕМЧУК з дружиною д-р ЛІНОЮ, Київ, Україна
інж. ЛАВРО ВЕРЕМЧУК з дружиною ІВАННОЮ, Гартфорд, Конн.

Внуки: МАРТА МІНДЕР, Відень, Австрія
МАРКО ВЕРЕМЧУК, Вунсакет, Р. Ай.
СОФІЙКА, ПЕТРО й АНДРІЙ КОРОПЕЇ, Лінкольн, Р. Ай.
ЯРОСЛАВА ВЕРЕМЧУК, Київ, Україна
ЮРІЙ, ПАВЛО і ПЕТРО ВЕРЕМЧУК, Гартфорд, Конн.

Ділимося сумною вісткою зі всією Кооперативною Родиною та всім нашим Громадянством, що дня 7-го листопада 1973 року, відійшов від нас у Вічність

бл. п.
АНТІН АРТИМОВИЧ

основоположник, б. Президент, член Контрольної Комісії ТУК та почесний Президент Української Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Чикаго.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Був похований в суботу, 10-го листопада 1973 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго.

Дорогій Дружині Покійного, всій Його Родині та всім Друзям-Кооператорам, сердечні співчуття складає

ДИРЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ „САМОПОМІЧ" в ЧИКАГО, Ілл.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що дня 16-го листопада 1973 р. відійшов несподівано у Вічність, запомотрений Найсвятішими Тайнами, наш Найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

бл. п.
ІЗИДОР РИЦАР

уроджений 18-го березня 1916 р. в Богутині, пов. Золочів, син бл. п. о. декана Миколи Рицаря в Рикові.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 19-го листопада 1973 р. з церкви св. Юра в Ню Йорку, на цвинтар Чесного Хреста в Норт Арлінгтон, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — ОЛЕКСАНДРА
сини: ІГОР з дружиною ЛЕСЕЮ
ЗЕНОВІЙ
та Близька і Дальша Родина

Друзів і Знайомих просимо про молитви за душу Покійного.

КОНҐРЕС СУСТА РЕКОМЕНДУЄ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

участи в зорганізованому житті української громади в ЗСА. Конґресом, який закінчився ще перед обідом в неділю, проводила Президія в складі: Квітка Семанишин — предсідник, Ігор Раковський — заступник предсідника, Зеня Хома та Рома Лісевич — секретарі.

Віддзеркаленням зростаючого зацікавлення українського студентства політичним життям і процесами Америки були доповіді та дискусії, які відбулися в рямцях Конґресу. В суботу проф. Мирон Куропась, головний радний УНСоюзу та директор федеральної аґенції „Акція" на середньо-західні стейти Америки, доповідав про активність молоді і студентства в українському громадському та американському політичному житті від початків українського поселення в ЗСА. В неділю, гол. предсідник УНСоюзу Иосип Лисогір, який рівнож очолює українську групу в Крайовому комітеті Демократичної партії, та гол. радний Тарас Шмаґала, який є асистентом сенатора Роберта Тефта з Огайо і був директором етнічних груп в Комітеті за перевибір президента Ніксона, доповідали про активну участь українців в Демократичній та Республіканській партіях. Обидва доповідачі, подавши короткий огляд активности та осягів українців в політичних партіях Америки, підкреслили конечність більш інтенсивної та більш численної участи українців в політичному житті на льокальному рівні, особливо заохочуючи молодь та студентство до активности в політичних партіях, залежно від місцевих обставин. Модератором недільного панелю, який як і доповідь в суботу, викликав жваву дискусію, був Андрій Чорнодольський. Крім предсідника Й. Лисогора, про активність українських Демократів говорив коротко Володимир Бакад з Ню Йорку.

БЕНКЕТ

Бенкет в суботу вечором, яким проводив Ігор Раковський, стояв всеціло під знаком 20-ліття СУСТА. В ньому взяли участь делеґати, гості, п'ять колишніх президентів СУСТА та багато колишніх активістів, які вже сьогодні є членами українських професійних товариств. Д-р Нестор Томич, д-р Іня Гікава, мґр Андрій Чорнодольський, Квітка Семанишин, Ігор Макух, як рівнож такі активісти, як мґр Степан Хемич, президент ФКУ, мґр Галина Дуда, д-р Юрій Савицький, інж. Любомир Зобнів, Іляна Шав'як та інші вітали Конґрес та новообрану Управу СУСТА, відмічуючи важливу ролю українського студентства в зорганізованому житті української громади. Понад два десятки письмових та усних привітів від українських крайових організацій, від чільних американських політичних провідників — включно з губернатором Нелсоном Рокефеллером та Вільямом Кейґілом — та від студентських союзів інших національностей вітали українське зорганізоване студентство з нагоди 20-ліття СУСТА та бажали йому багато успіхів на будуче. Усні привіти зложили: Й. Лисогір від Екзекутиви УККА; А. Чорнодольський від ЦеСУС-у; А. Лозинський від Крайових Управ ТУСМ-у і СУМА; Степан Поступак від Ліґи Українських Католиків; Олександер Хам від студентів та Товариства Високошкільників Арґентини; Леонід Білоус від УНСоюзу та Іляна Шав'як від уступаючої Управи СУСТА. Після бенкету, який відкрив і закрив молитвою о. Іван Мак, місцевий парох, відбулася забава в залі павільйону „Веселка" під звуки оркестри „Доміно" із солістом Володимиром Старосольським. Наради Конґресу продовжувались в неділю до 1-ої год. по полудні та закінчилися прийняттям резолюцій. Пополудневим засіданням новообраної Управи закінчився цей 15-ий Конґрес СУСТА, який позначався — в контрасті до 3-ох попередніх — доброю підготовою, вмілим переведенням та реалістичним підходом до проблем, які є сьогодні в засягу зацікавлення української студіюючої молоді в ЗСА.

Зустріч Бойків в Торонті

У рямках світових зустрічей і нарад, які відбулися в перших днях листопада в Торонті, з нагоди Другого СКВУ, в школі на Френкліні в суботу, 3-го листопада, зустрінулися колишні жителі Бойківщини зі ЗСА і Канади. У зустрічі, м. ін., взяли участь: голова Головної Управи Т-ва „Бойківщина" мґр Мирон Утриско, видавничий референт і редактор „Літопису Бойківщини" проф. Ол. Бережницький, члени Головної Управи Константина Ралько і Микола Паращак, з далекого Вінніпеґу о. монс. Семен Їжик, з Гамілтону секретарка тамошнього Відділу Анна Стецькович та інші.

Зустріч відкрив голова місцевого Відділу Петро Яцик. Ширшу доповідь про завдання Т-ва „Бойківщина" та характеристику проведеної роботи виголосив мґр Мирон Утриско. З черги проф. Ол. Бережницький подав дещо з минулого Бойківщини та її вклад в українську скарбницю. Привіти виголосили о. монсеньйор Семен Їжик і Анна Стецькович. З нагоди зустрічі відбулися Загальні Збори Торонтонського Відділу. По звітах і дискусії вибрано нову Управу в складі: голова — проф. Адам Бабич, заступник — Анна Блонарович, секретар — проф. Клим Писанчин, організаційний референт — Василь Врух, касир — Микола Паращак, культурно-освітній референт — Константина Ралько, член — Євген Макарик. До Контрольної комісії ввійшли: Петро Яцик, Богдан Турянський і Олександер Тацишин.

В навечеря зустрічі український драматичний ансамбль в Торонті „Заграва" виставив у залі Тавн Голл відому драму Івана Франка із бойківського життя „Украдене щастя", в постанові режисера Юрія Вельського. Бойківська ноша, представлення звичаїв і обичаїв вірно зображували побут і життя села на Бойківщині. Гра виконавців була дуже добра. Зокрема на увагу заслуговували Ніна Теліжин, Марія Левицька, Михайло Лялька, Тарас Парченко, Іван Ралько, Андрій Ільків та танцювальна група. Бойківські костюми у виконанні Марії Левицької, декорації виконав Омелян Теліжин. Виповнена по береги заля театру щедро нагороджувала добру гру виконавців рясними оплесками. Виставлення цієї п'єси відбулося в рямках другого Міжнародного Фестивалю Драматичного Мистецтва в Торонті

М.У.

ВОТЕРҐЕЙТ ТА ОСОБИСТІ СПРАВИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ду, що деякі члени організації, якою він, Мічелл, керував (Комітет для перевибору Президента) могли допуститися такого вчинку.

Президент Ніксон далі заявив, що добре ім'я двох колишніх його дорадників, Г. Р. Галдермана та Джона Д. Ерліхмана, буде реабілітоване, коли всі факти стануть відомі, хоч їх вже „засудили" в пресі.

Під час цього виступу Президент також підтвердив поширену вістку, що Таємна Служба інсталювала підслухові апарати до телефону його брата, Доналда Ніксона. Це було зроблено, сказав Президент, щоб довідатися про діяльність деяких чужинців, які хотіли намовити Доналда Ніксона, щоб він „невідповідно вплинув на Президента".

Після цього виступу перед редакторами американських газет деякі з них твердили, що хоч Президент відповів на більше питань в справі Вотерґейту та інших клопотів ніж коли-небудь досі, то все одно цей виступ ще не був тим „повним розкриттям всіх інформацій", що його Президент обіцяв.

Велика більшість питань були зв'язані з Вотерґейтом, але президент Ніксон заторкнув також питання браку пального, заявляючи, що знає, що американці були б дуже обурені раціонуванням бензини та що його Уряд зробить все можливе, щоб не допустити до раціонування.

Наступного дня, в неділю, 18-го листопада, президент Ніксон промовляв у Мерсер університеті в Мейкен, Джорджія, з нагоди 90-річчя колишнього конґресмена Карла М. Вінсона. У промові Президент наголошував досягнення його Уряду в ділянці світового миру та старався обминати Вотерґейт і інші клопоти Білого Дому, але в цьому йому не цілком пощастило. Хоч на летовищі його зустріли коло 20,000 тисяч прихильників, які вигукували такі гасла, як „Ще чотири роки" та таврували пресу за атаки на Президента, то в самому Мерсер університеті кількасот студентів протестували проти нього, вимагаючи його резиґнації, або формального обвинувачення у зв'язку з Вотерґейтською аферою.

Після промови в Мейкен, Джорджія, пресовий секретар Білого Дому Роналд Зіґлер повідомив, що протягом останніх кількох днів, особливо після виступу Президента на конвенції редакторів американських газет, до Білого Дому напливає багато телеграм та телефонів від людей, які схвалюють діяльність Президента.

ЗАМІТНЕ 10-РІЧЧЯ

Абсольвенти Української Вищої Школи у 10-річчя градуації

Абсольвенти 1963 р. Української Вищої Школи Непорочного Зачаття ПДМ в Гемтремку, Мичиґен, відсвяткували 10-ліття своєї ґрадуації 24 серпня 1973 р. З'їзд відбувся в Гилкрест Кантрі Клюбі в Мавнт Клеменсі, недалеко Детройту. Присутні привітали о. шамб. Степана Кнапа, основоположника школи, Мати М. Сальомію, ЧСВВ, першу директорку та проф. Петра Стасева, першого заступника директорки. Прибули також такі гості: о. Дмитро Височанський, ЧСВВ; проф. Р. Починок, член першого учительського складу (викладав історію, ґеографію, сивикс, релігію); п-і Т. Арджірис (бібліотекарка, англійська мова, комерційні науки); і П. Ворд (спорт).

Бенкет відкрила панна Христя Куниська, тостмайстер, яка попросила о. шамб. Канапа виголосити молитву. Тоді побажала всім „смачного" і почалася вечеря.

Після бенкету була коротка програма. Промовляли о. шамб. С. Кнап, Мати Сальомія, ЧСВВ, проф. Стасів та проф. Починок. Всі згадували, які були трудні початки, скільки праці й труду треба було присвятити, щоб велику ідею першої коедукаційної Української Вищої Школи в Америці зреалізувати та щоб вона успішно розвивалася. Перша кляса мала 30 учнів, а тепер вже УВШколу закінчили понад 600 студентів. Наспіли привіти й побажання від о. прот. Патрикія Пащака, ЧСВВ, протоігумена ОО. Василіян в Америці; Мати М. Емелії, ЧСВВ, ґенеральної настоятельки Сестер Василіянок і колишньої директорки УВШ, яка переслала для кожного/ної абсольвента/ки малий дарунок з Риму; від о. Володимира Ґавліча, ЧСВВ, пароха св. Юра в Ню Йорку, який викладав українську та німецьку мови; сестри М. Боніфатії, ЧСВВ, опікунки кляси й учительки релігії, комерційних наук; і від п. Г. Даюлиса, ковча.

Опісля панна Кунинська представляла кожного/ну ґрадуанта/тку, навівши короткі дані про них і їхні заняття; теж згадала про неприсутніх ґрадуантів/ток. Бенкетова частина закінчилася молитвою, яку відмовив о. Д. Височанський, ЧСВВ. Відтак всі забавлялися при звуках оркестри.

Марія Лісовська

Відбувся Вечір архітектурних доповідей

Ню Йорк. — Старанням місцевого Відділу Т-ва Українських Інженерів тут у суботу, 10-го листопада в залі Українського Інституту Америки відбувся Вечір архітектурних доповідей. У виповненій гостями залі присутні вислухали три доповіді українських архітектів, а саме: іжн. арх. Івана Заяця — „Число і архітектура", інж. арх. Богдана Ґеруляка — „Українська архітектурна термінологія" та інж. арх. Івана Жуковського — „Українське церковне будівництво в нових країнах поселення". Вечір відкрив інж. Тарас Грицай, а проводив ним інж. Любомир Калинич. Доповіді відбувалися з ціллю познайомити наше громадянство з виявом професійного потенціялу українських архітектів та з архітектурною творчістю у загальному, а також познайомлення зі спеціялізаціями та зацікавленнями поодиноких наших архітектів. Після доповідей відбулась товариська гутірка та виміна думок за часм. (л.к.)

Перед концертом Зірки Стебельської

У неділю 25-го листопада 1973 р. о 4-ій год. по полудні, в залі Укр. Народного Дому в Ірвінґтоні, відбудеться фортепіяновий Речитаљ для осягнення диплому Українського Музичного Інституту — Зірки Стебельської.

Визначна студентка, вихованка піяністки і педагога Таїси Богданської — часто брала участь в музичних авдиціях, в яких одержала признання від наших і неукраїнських фахівців за її музикальність, співочий удар і солідну технічну підготову. Минулого року на фестивалі в Торонті дістала оцінку Люби Колесси, що її гра є поетична і сензитивна.

Окрім музичного заняття, яке Зірка виконує з любов'ю вона завзята пластунка, присвячує багато часу молоденьким юначкам, бо є виховницею гуртка "Калина."

Зірка виказує педагогічні здібності в різних напрямах, тож студіює педагогіку в Сітон Гол університеті.

Наша суспільність радіє кожною молодою, позитивною одиницею і цікавиться її духовим світом, тож ми повинні численно явитись на концерті Зірки, в програмі якого буде перекрій різних музичних стилів.

Увесь дохід з концерту призначено на розбудову Українського Народного Дому, а головно акустичної залі, на яку ціла громада нетерпеливо чекає.

Дарія Гординська-Каранович

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 23 ЛИСТОПАДА 1973 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая 5-ий Відд. о год. 7-ій веч. в церковній залі при 37-09 31-ій Авеню. Проситься всіх членів прибути та вирівняти належні вкладки. — В. Левенець, предс., М. Хоманчук, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7028 Напад на Тарзана

Звірі дуже часто в ідентичний спосіб висловлюють свою радість і біль. — Мавпочоловік відчуває радість, коли мандрує крізь часто відвідувані ним околиці.

Е-Е-Е-Е-Е-Е-Я!!!
Тоді...
Бах!

...і знову...
Бах!
Злазь вниз... або ризикуй стрілою між очима!